

Historik om Trollhättan-Vänersborgs Sändaramatörer (TVSA)

Klubben hade sin första sammankomst den 19 november 1944 och vid möte i januari 1945 utsågs styrelse. Till klubbens ordförande utsågs Roland Peterson.

Sändaramatörverksamheten utövades tidigt i Trollhättan och som framgår av tidningsutdrag, som bifogas, startade några intresserade med experiment inom radio redan hösten 1923. Sändningstiden utökades mer och mer under 1924 och 1925 och på 1930-talet reläades riksprogrammet helt. De äldre i klubben minns väl de utsändningar på det lokala planet som skedde från stationen. Alla var välkomna att besöka sändarstationen och ställa frågor om de olika delarnas funktion. Anläggning och antenn var inhyst i det s k "Ockhuset", Kungsgatan 22.

År 1932 övertog Televerket stationen och en ny station uppfördes i det s k "Telegrafhuset", Kungsgatan 38. En rätt hög radiomast uppfördes på det gamla varmbadhusets tomt och en annan på Telegrafhusets tak.

Av pionjärerna som syns på tidningsartikelns bild hade Helmer Ekman en amatörsignal, SMXQ. Distriktsindelning kom inte förrän 1929. Ekmans medhjälpare var synnerligen tekniskt kunniga och hade bildat någon slags klubb.

Av artikel i "Radio-Amatören" skriven av adjunkt Joel Martinsson framgår stationens kopplingsschema och tekniska uppgifter.

Sändaramatörverksamheten i bygden fortsatte genom att enskilda personer hade skaffat sig tillstånd att utöva hobbyn. I Trollhättan fanns 1939 SM 6 KO Bertil Reenstjerna och i Vänersborg enligt lista
SM 6 LZ Bengt Carlson och
SM 6 ZZ J O Ekström

Televerket hade börjat ge ut anropssignaler från ZZ mot AA. Den 1 augusti 1939 var utlämnandet av signaler på IJ eller ca 325 st med tillstånd. I samma lista konstateras att Roland Åberg bodde i Lidköping och han hade fått signalen SM 6 UP.

De som hade möjlighet att lyssna på sändaramatörerna före kriget minns vilken aktivitet det var på AM på 40- och 80-meters banden. Ofta kompletterade amatören sitt prat med musik.

Under kriget måste de som innehade radiosändare lämna dem ifrån sig till Televerket. Efter kriget återlämnades utrustningen.

Den 12 mars 1946 återfick de svenska sändaramatörerna sitt tillstånd att åter gå ut i luften. Nya aspiranter fick vänta på en ändring av radiolagen. Proven skärptes också.

Redan vid slutet av 1944 annonserades i Trollhättans Tidning efter intresserade att delta i utbildning i telegrafi för senare provtagning vid Televerket. Initiativtagare till annonseringen var Gunnar Boqvist och Tore Mårtensson. Det infann sig ett antal av 10-15 intresserade vid den första träffen i november. I januari startade inläringen av de första telegrafitecknen. Som lärare fungerade Gunnar Boqvist i första hand. Han hade gjort värnplikt som radiotelegrafist.

Roland Peterson valdes till ordförande och till sekreterare valdes Torsten Larsson.

Klubben höll till i det "inre rummet" hos Björsells. Det drog ut på tiden innan alla tecknen gått genom, då en del deltagares intresse kanske inte var alltför högt. Någon frågade kanske "var det w eller g" och så bröts koncentrationen. Alla hade dock roligt.

Jämsides med telegrafiträningen skedde viss diskussion i radioteknik men för att få viss målinriktning beslöts att klubbmedlemmarna skulle ta en kurs i radioteknik från Brevskolan. Breven lästes individuellt men besvarades i ett svar till skolan gemensamt. Som lärare och handledare fungerade här Roland Peterson.

Klubben hade under tiden flyttat sina möten och övningar till källaren i villan på Idrottsvägen 16.

Flera av deltagarna tränade telegrafi enskilt för att förkovra sig. Några gick till varandra och någon hade t o m en grammofonkurs i telegrafi.

Mötena innehöll litet av protokollförda förhandlingar men mycket prat om hobbyn och drömmar om certifikat och sändningstillstånd. Ingen av eleverna i kursen var bevandrad i telegrafi utan alla startade från "noll".

Efter idog träning på klubben och i hemmen inlämnade 4 st ansökan om provtagning vid Televerket hösten 1947. Det var Torsten Larsson, Bror Rehndell, Stig Wetterqvist och Torsten Åkesson.

I provet som skedde i Televerkets lokaler misslyckades samtliga. Detta berodde mest på att Televerkets remskrivapparat ej tog emot sista korta tecknet i bokstäverna d och b. Samtliga var mycket nervösa och sista korta blev väl lite kortare än det skulle vara. Flickan som sände tecken för mottagning var även hemskt nervös och

hennes slagning blev ojämn och förvillade de provtagande.

Sedan resultatet blev känt, inlämnade samtliga ansökan om ny provtagning. Televerket hade ett begränsat antal utrustningar och det skulle ta 3 månader innan ny provtagning kunde ske.

Vid ny provtagning i februari 1948 medförde de sökande klubbens egen utrustning d v s nyckel och remsskrivapparat. Denna hade klubben köpt från Bergslagernas Järnvägar och den fungerade väl. Televerket ställde denna gång upp med en transmitter så att flickans ovana ej skulle irritera. Hon var dock närvarande. Vid sändning på försök i "60-takt" som var fastställd takt för B-certifikat uppdagades av Bror att apparaten gick i 88-takt. Vid ny körning konstaterade telekommissarie Stein att apparaten gick i 86-takt och sänkning skedde till 65-takt vilket godkändes av de sökande.

Närvarande var Torsten, Bror och Stig. Alla klarade sig nu och certifikat per 14 februari 1948 kom provtagarna till handa efter någon vecka.

Redan 1946/47 hade kontakt tagits med Vänersborgs sändaramatörer och där fanns Bengt - SM 6 LZ, Viktor -XK, Georg -CL, Miljutin -MJ, -ZZ och -SU. Dessa hade träffar inom Vänersborg men ej någon ordnad klubbverksamhet.

-LZ inbjöds att komma till klubben i Trollhättan för att prata "radio" och upplevelser inom hobbyn. Till detta var han mycket lämplig. Klubbmedlemmarna besökte flera av vänersborgarna för att se och lyssna hur sändning och mottagning gick till. Bl a besöktes -CL ute vid Holmängen och -XK nere på järnvägsstationen.

Klubben inbjöd även SM 6 QP, Bengt Ljunggren, från Göteborg till en träff att prata "radio".

Vänersborgarnas kunskaper anlätades flitigt på andra sätt också. -LZ var den förste att hjälpa den som behövde hjälp trots sitt eget svåra handikapp. I Trollhättan fanns nu SM 6 UP, Roland Åberg som flyttat från Lidköping. Han förevisade sin utrustning och gav råd till intresserade.

Torsten Åkesson tog sitt certifikat samtidigt som han låg på utbildningskurs inom sitt yrke i Stockholm. Det skedde vid Televerkets utbildningsanstalt.

De nya signalerna i Trollhättan var:

Torsten SM 6 AMF, Bror SM 6 JY, Stig SM 6 JZ och Torsten
Åkesson SM 6 UX

När "de fyras gäng" gick i luften blev det aktivt på 40- och 80-meters banden. Antennerna var dock dåliga och resultaten vid ett CQ blev därefter. -AMF körde med 9 Watt och en vanlig rundradio-mottagare, -JY hade skaffat sig en BC-348 från USA och körde med en 6L6 som ECO-sändare - 25 Watt. -UX byggde en förnämlig sändare och även en mottagare. Nästan alla amatörer byggde sina sändare själv på den tiden. Många hade bara utrustning för att sända telegrafi.

Ny kurs i telegrafi förekom vintern 1948/49 och på våren 1949 klarade Roland Peterson och Thor Zetterberg proven vid provtagning vid regementet i Uddevalla. Det hade ordnats i samarbete med kapten Holm, SM 6 AIQ, som flera i klubben kände. Vid samma tillfälle tog -AMF och -JY A-certifikat.

Roland fick signalen SM 6 BBQ och Thor SM 6 ASY.

Vid dessa nya kurser i telegrafi var det ca 10 st som anmält sig och som ställde upp på det första träningspasset men efter någon gång försvann den ene efter den andre. Flera flickor deltog men de drog sig ur. Efter en av dessa kurser klarade Bernt Axberg, SM 6 AZC, provet. Han har nu signalen SM 5 BSE

Under årens lopp på 50-talet tillkom flera nya amatörer i Trollhättan och Vänersborg/Vargön. Bland dessa kan framhållas i Trollhättan Stig Skogsberg - SM 6 BVJ nu SM 4 BVJ i Kvarntorp

Lennart -ADE, Sture -AGK, Arne -EQU, Åke -BAV.

Till Vänersborg flyttade Stig -AIJ, till Vargön Henry -AYR. I Lilla Edet tog Urban -AKZ certifikat.

I generationen egna produkter kan nämnas Ulf - BMB, Olle - CJK, Bengt - BLT, Göte -BXZ, Bengt - ALA, Torgny -BWM m fl. - DVJ Kenneth Kurt - BZE, - CNX Sten-Åke - EJA Lennart

Redan i början av 50-talet kom vänersborgsamatörerna till möten i Trollhättan och på så vis flöt det ihop till en gemensam klubb. Ibland var mötena i Vänersborg eller Vargön och vid andra tillfällen i Trollhättan. Mötena skedde på olika konditorier och en del andra lokaler innan klubben kunde få hyra en egen stuga.

Sålunda bevistades

- BjörSELLS Konditori
- Ekmans Konditori
- Källare på Idrottsvägen 16
- Backs Konditori i Vänersborg
- Konditori i Vargön
- Holmenbaracken
- FC-lokalerna, Drottningg., Vänersborg
- DV-stugan i Öxnered
- Arthur Lundqvist-skolan i Trollhättan

Myrtuvans gamla skola i Trollhättan

På några av platserna höll klubben till i flera år.

Redan på slutet av 40-talet deltog klubben i Trollhättan i en hobbyutställning på "Stadt". QSL-kort och teknisk utrustning samt uppgifter om klubben ställdes ut på bord resp skärmar.

I Vänersborg deltog sändaramatörerna därstädes i en hobbyutställning 1948 i ett hus i början av Edsgatan. Där var det avancerat, då även en körklar station förevisades och många QSO kördes.

Dåvarande DL6, SM 6 ID, Karl Fridén, frågade klubben i Trollhättan om den ville åtaga sig att anordna ett SM 6-meeting och detta ägde rum i febr 1953 på Strömsberg. Vänersborgarna anordnade ett SM 6-möte på Centrum vid torget hösten 1958. Efter detta ordnades dylika möten i Trollhättan 1960, 1963 och 1967.

Det "verkliga" SM 6-mötet skedde våren 1982 i Vänersborg i VOLVO-lokalerna vid Korseberg. Mötet besöktes av mer än 200 intresserade och en förnämlig utställning och försäljningsdetalj drog till sig stor uppmärksamhet. Dagordningen följdes av en helt fylld sammanträdeslokal. Förutom DL 6, SM 6 CVE - Ulf, besöktes mötet av den då föreslagne kandidaten till ordförandeposten inom SSA, SM Ø HDP, Bo Lindberg. Han valdes på 1982 års SSA-möte till ordförande. Många andra "prominenta" sändaramatörer besökte mötet och det var många glada igenkännanden. Det var enligt betyget ett stort och välordnat SM 6-möte.

Medlemmar ur klubben har ofta besökt andra SM 6-möten i Skara, Borås, Skövde och Göteborg bl a.

Vid SSA:s årsmöte i Uddevalla i april 1978 reste många från klubben dit och åhörde mötesförhandlingarna och tittade på utställning av radioutrustning. Köp förekom också.

En hel busslast intresserade från klubben besökte årsmötet i Mässhallen i Göteborg våren 1981. Årsmötet var särskilt intressant då det kombinerades med en mycket stor utställning av sändar- och mottagarutrustning av alla de slag. Flera tusen besökte utställningen och många åhörde förhandlingarna.

Klubbmedlemmarna har på senare år gjort gemensamma resor i studiefysfte. Sålunda besöktes Motala rundradiostations museum, Göteborgs Radio och satellitstationen i Tanum. Samtliga utfärder blev mycket lyckade. Våren 1982 for några intresserade till Morokulien och aktiverade SJ 9 WL över lördag/söndag.

Klubben hade under 60-talet en hobbyutställning med trafikaktivitet

på Spekön i Trollhättan. 1981 deltog klubben i en omvitnat trevlig hobbyutställning på Älvhögsborg i Trollhättan. Klubben ställde ut sina skärmar om hobbyn och viss trafik skedde på både kortvåg och 2 meter.

Under mitten av 60-talet utgav några intresserade med -AKY i spetsen tidningen "807:an" som utkom under mer än två år i ett dussin nummer. Innehållet var presentation av nya klubbmedlemmar, annonsering om näst träff, medlemsförteckning, dagordning för årsmöte, tekniska schema och artiklar samt småtips för hembygge. Redaktörer var 2117 Conny Käl och - EJA Lennart Ericsson och - BZE Kurt Adhammar

Under tiden före QTC:s återuppväckande efter kriget prenumererade många medlemmar på radiotidningen "QRX" utgiven av Göteborgs kortvågsklubb. "Populär Radio" hade också många läsare. De flesta av klubbens medlemmar har från sitt inträde i klubben även varit medlemmar i SSA.

Redan på 50-talet byggde flera av medlemmarna rävar och rävsaxar för kommande rävjakter. Rävjakter ägde rum vid Hult och i Öxnered, vid slussarna i Trollhättan och t o m inne i Vänersborg, på vägen mot Öresjö osv. Hobbyn förlorade sitt intresse när några eldsjälar flyttade från staden och den egna utrustningen blev omoderna - tekniken gick framåt. En mindre rävjakt ägde rum i slutet av 70-talet i skogen väster om TSOK-stugan i Strömslund.

Klubben höll tidigt "Field day" och -BVJ arrangerade en sådan i "Lunnen" i Trollhättan mitt på 50-talet. Han fick faktiskt förbindelse med Los Angeles på AM. Sedan dess har många Field days ägt rum bl a vid TSOK-stugan, Myrtuvans skola, på Hunneberg två gånger och vid sportstuga i Hjärtum. Många trevliga kontakter har nåtts vid dessa sammankomster och många utomstående har besökt träffarna.

Under 60-talet blev det lite obekvämt att hålla klubbmöten på olika kaféer och Gunnar, -AKY, ordnade att klubben fick hålla till på Arthur Lundqvist-skolan och där i de "radiotekniska" lokalerna. På så vis kunde medlemmarna få hjälp med tekniska/mekaniska småarbeten på sina egna apparater.

I många år hade medlemmarna funderat över att få fatt på en helt egen lokal att ha klubbens utrustning i, litteratur m m. Klubben hade i många år från SSA gratis erhållit norska "Amatörradio" och danska "OZ" och även prenumererat på någon annan tidskrift och köpt en del böcker.

Som ersättning någon gång ägde mötena rum i FRO-stugan vid Holmen nere vid slussarna. Där var dock kyligt och rått under den mörka årstiden.

Under något år kring 1960 höll klubben till i SJ:s driftvårsgård vid Öxnereds järnvägsstation. Klubben hade några "egna" rum i stugan.

Under 70-talets senare del tillkom många nya medlemmar både med licens och utan sådan. Detta gjorde att styrelsen ivrigt försökte skaffa en egen stuga. Klubben anvisades då av Trollhättans kommun Myrtuvans s k gamla skola vid utfarten från Trollhättan mot Göteborg. Klubben fick en del egna rum i andra planet och kunde vid träffar även disponera lokaler i första planet. All egen utrustning kunde flyttas dit och station anskaffades genom Lennarts, -CRH, försorg. Antenner sattes upp och allt såg bra ut. Aktiviteten i luften från stugan och i övrigt i stugan blev aldrig vad många hoppats på. De flesta hade egna stationer hemma. Tyvärr vattenskadades kortvågstationen och fick frekvensdrift. Försäkring täckte förlusten.

Klubben fick anropssignalen SK 6 DW och blev medlem i SSA.

Medlemsantalet i juni 1983 är ca 30 st sedan lyssnarsektionen avskilt sig och avsett gå sin egen väg.

Klubben har sedan några år "påbörjat" ett album över alla de medlemmar klubben haft sedan dess tillkomst. Alla har anmodats att sända in en kortare beskrivning om sin verksamhet eller intresse inom sändaramatörrörelsen tillika med sitt ev QSL-kort. Albumet är redan nu mycket intressant men alla har tyvärr ännu ej sänt in sin "biografi". Ett album med fotobilder tagna över medlemmarna och andra vid träffar och händelser under årens gång är också på gång.

Klubben kan räkna sig som rätt gammal och

1969 firades i enkelhet 25-årsjubileum.

1974 firades 30-årsjubileum i Hantverksföreningens lokal mitt för Vattenfalls direktionbyggnad. Ett 15-tal hade mött upp och bland dessa några från "förskingringen". Måltid avnjöts och många minnen drogs fram.

1979 firades 35-årsjubileum på Koppargrillen i Vänersborg. Under trevliga former hölls mötesförhandlingar, pratades, åts och fotograferades. För att fira högtidsdagen hade styrelsen begärt ett specialprefix av Televerket. 7 SK 6 DW fick användas tiden 16 - 22 nov 1979. Signalen blev i solfläcksmaximums tider mycket attraktiv och QSL-kort för dessa förbindelser anländer ännu fyra år efteråt. Många medlemmar aktiverade signalen och ca 1100 kördes.

Under slutet av 70-talet och början av 80-talet var det flera medlemmar som på grund av klubbens utökade engagemang måste ägna sig mer än tidigare åt arbete på klubbens utrustning och på lokalerna samt åt vidgad administration. I första hand gällde detta ordföranden bl a Lennart, -CRH, och Herman, -ZE. En stor insats vid Myrtuvan gjordes även av Thure, -FTU.

Sedan klubbmedlemmarna aktiverat 2 m-bandet planerades att uppföra en egen repeater på lämpligt ställe. Under 1981/82 arbetades idogt på fullbordning av anläggningen och klubben har sedan 1982 tilldelats en R6X-kanal på 145.7624 MHz med identifieringssignalen SK 6 ROV på telegrafi.

Klubben förfogar över en kortvågsstation - avställd - med beam, en 2 m-station och diverse annan nödvändig utrustning samt två fina fackverksmaster för antenner.

Klubben hade ett antal år en DX-lyssnarsektion. Sektionen var aktiv och gav t o m ut en radioskrift "DX-Kalle", som sålts för en billig penning till intresserade. Många intressanta rapporter och tips har varit införda i spalterna.

Hösten 1982 meddelade Trollhättans kommun klubben att kommunen ej hade råd att driva Myrtuvans stuga under de ekonomiska förhållanden som då rådde. Byggnaden var även i mycket dåligt skick - särskilt yttertaket vilket klubben fick lida av genom den vattenskada som skedde på kortvägstransceivern. Klubbstyrelsen gick då ut med en förfrågan vad medlemmarna hade för åsikter om lokalfrågan för framtiden. Avflyttning från Myrtuvan hade meddelats till årsskiftet 1982/83.

Majoriteten av medlemmarna röstade för att om möjligt skulle en egen lokal/stuga anskaffas och att visst eget arbete skulle kunna påräknas.

Efter undersökningar i trakten mellan Trollhättan och Vänersborg och kontakt med kommunerna kom Trollhättans kommun med förslag att klubben skulle kunna få arrendera en obebodd stuga/bostadshus ungefär mitt mellan de två städerna uppe i Kortered nära Båberg. Vid extra möte beslöts att acceptera kommunens förslag. Stugan var väl inte i användbart skick men då visst kapital fanns beslöts att upprustning också skulle ske. Thure, -JYC, hade gjort en noggrann besiktning och även kostnadsberäknat en nödvändig upprustning. Thure åtog sig att vara arbetsledare för renoveringen och bad om allas hjälp vid arbetet. Arbetet inomhus har efter första halvårets insats fortskridit långt och slutet på det delarbetet är ej långt borta.

Husets ytterväggar står därefter på tur att förbättras.

Antenner och antennmaterial är på plats och viss 2m-aktivitet har förevarit. Resning av fackverksmasterna står också på tur.

Thure har med några fås hjälp lagt ned ett stort arbete att få stugan klar.

Tack vare den nye ordföranden, Ingvars, -KXS, initiativ anlades tidigt i vintras en förnämlig bilväg fram till stugan. Tidigare gick vägen i vattensjuk mark och var ej framkomlig för fordon vissa tider.

Stugan arrenderas av Trollhättans kommun och adressen är

T.V.S.A., Box 313, 461 27 Trollhättan. Huset kallas även Magnusberg.

Flera av klubbens medlemmar har nått framgångar i de stora världstävlingarna och erövat eftersträfvade diplom. Bland de nuvarande medlemmarna kan här nämnas -UF, -ADW, -BZE och -JY, vilka kan pryda sina väggar med vunna diplom. Några av medlemmarna har också genom aktivitet och uppmärksamhet på banden förvärvat diplom som varje sändaramatör ser som mål under den tid de ägnar sig åt DX-körning.

Klubbens SM 6-möten har besökts av följande DL 6

SM 6 ID , Karl Fridén

BLE, Rudolf Dahlström

(BEF) AO , Gunnar Michelsen AEN Lennart Bjureblad

UG , Per-Ebbe Ankarvärn

CPO, Ingemar Jonsson

CVE, Ulf Sjödén

SM 5 AZO, Carl Erik Tottie, SSA:s dåvarande ordförande be-
vistade ett av klubbens SM 6-möten, då han ändå
var i trakten. Detta förhöjde mötet.

Under klubbens tillvaro har följande innehaft ordförandeposten -

SM 6 BBQ, Roland Peterson

ADE Lennart Svantesson

AKY, Gunnar Boqvist

ADW, Jörgen Carlsson

CRH, Lennart Torslid

ZE , Herman Karlsson

KSX, Ingvar Jungblom

Bland övriga som innehaft en aktiv styrelsepost under längre tid kan nämnas

SM 6 AMF, Torsten Larsson, sekreterare, nu SM 5 AMF
JY , Bror Rehdell , "
EZE, Kurt Ådhammar , "
CU , Jack Westerberg, kassör

Bland celebra utländska gäster kan nämnas

YU 4 QR , Tony, Brod
W 6 JQB , Al , Los Angeles, tidigare SCM där
WB 1 FMW Dale, arbetar 1982/83 i Trollhättan

I anslutning till månadsmöten har ett stort antal gånger visats film om hobbyn samt om resor i andra länder. Föredrag har också hållits om hobbyn och om antenner m m. Representanter med kontakter vid HCJB har vid flera tillfällen besökt klubben och visat film och pratat om stationens verksamhet uppe i Anderna.

I sammanfattning av vad klubben ägnat sig åt kan nämnas.

Utbildning i telegrafi och radioteknik

Rävjakt

Field day

Utställningar

Studieresor

Scoutjamboreehjälp

SM 6-meeting

Riktad information utåt och även internt i form av
skriftlig information om hobbyn
filmförevisning
föredrag
tidningsutgivning

807:aa

DK-KALLE

Luciafester

Jubileumsfester

Styrelsen för 1983 består av

SM 6 KXS, Ingvar Jungblom, ordförande
SM 6 HQK, Tommy Johansson, sekreterare
SM 6 JYC, Thure Carlsson , kassör och fastighetsförv.
SM 6 MZE, Ralf Bengtsson , materialförvaltare
SM 6 HHN, Ulf Andersson , stationsföreståndare
repeaterföreståndare